

2014

Selecció dels continguts més vistos
a xarxanet.org

Les entitats més curioses
Mobilització i implicació
Captació de finançament
Transparència
Gestió del voluntariat
... i molt més!

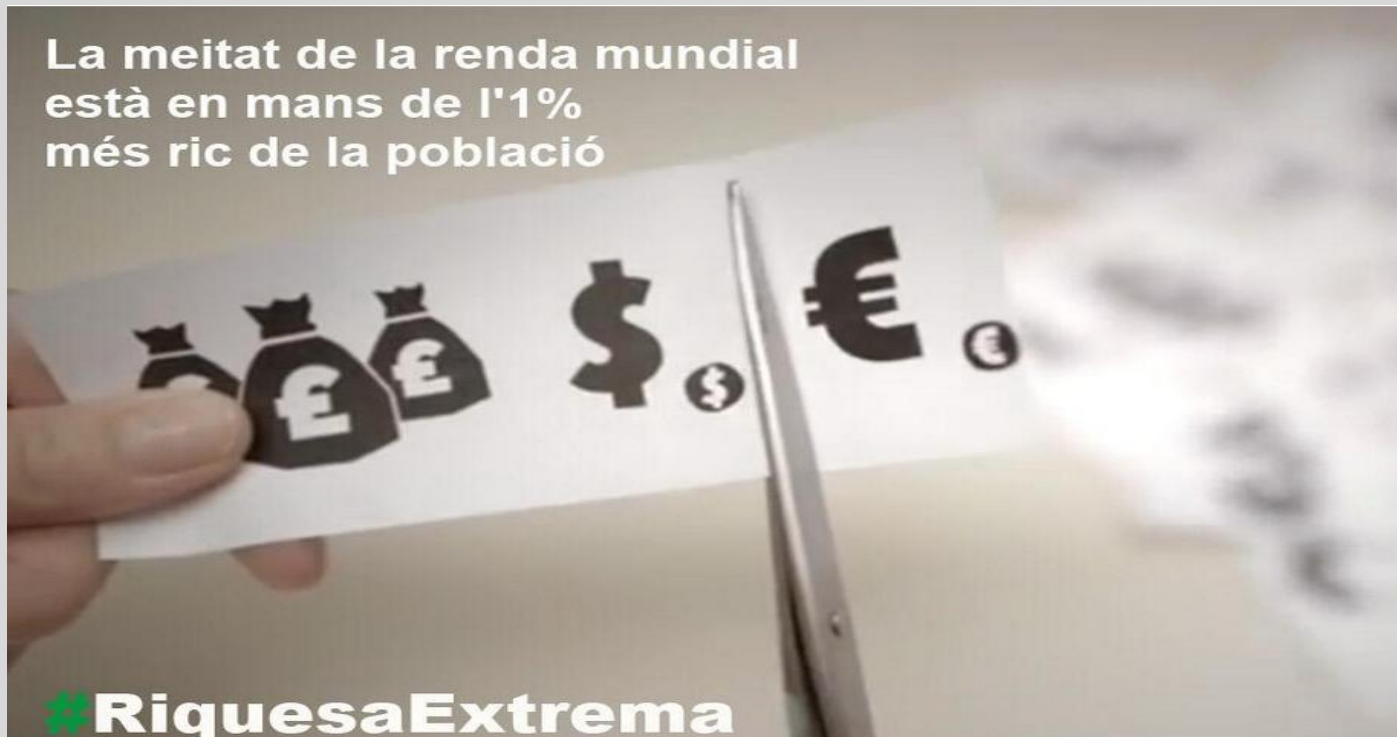
xarxanet.org

Entitats i voluntaris per un món millor

Índex:

6 claus per entendre la pobresa i les desigualtats al món.....	3
Agrupar-se per al consum ecològic i de proximitat	5
Les 10 associacions més curioses de Catalunya	10
Què són els Bancs del Temps?	12
“El voluntari ha de ser un agent actiu de transformació, no mà d’obra gratuïta”	15
Protecció civil, una altra forma de fer voluntariat	17
No hi ha persones incapaces	20
Catalunya, una associació voluntària.....	22
7 consells per captar fons privats	24
7 claus per fomentar la implicació a la teva entitat	26
6 claus a tenir en compte en la creació d’un web associatiu.....	28
Com afecta la llei de transparència estatal a les entitats no lucratives	30
Claus per elaborar la memòria de l’entitat.....	32
“A partir de gener, totes les entitats hauran de portar comptabilitat de doble partida i presentar l’impost de societats”	35
El procés de captació i selecció de voluntaris	37
5 factors clau per millorar la gestió del voluntariat	42
Reflexions sobre la Llei del Voluntariat!.....	44

6 claus per entendre la pobresa i les desigualtats al món

La crisi econòmica mundial ha portat a un increment de les diferències entre rics i pobres. El nou Informe d'Oxfam Intermón proporciona pautes per poder entendre la magnitud de la situació actual.

Una de les principals conseqüències de la crisi econòmica mundial ha estat l'increment, en els darrers anys, de les **desigualtats al món**. Mentre els rics han vist incrementada la seva riquesa, els pobres i bona part de la classe mitjana existent han patit una reducció significativa del seu poder adquisitiu. Això és el que es desprèn de l'informe Governar per a les elits: segrest democràtic i desigualtat econòmica, que Oxfam Intermón va fer públic el passat 20 de gener.

El document surt a la llum la setmana que els principals **dirigents econòmics mundials es**

reuneixen a Davos per analitzar i fer front als principals **perills econòmics mundials**, recollits en l'informe preliminar Riscos Globals 2014. En ell es pot comprovar com, en la mateixa direcció que Oxfam Intermón, les desigualtats socials esdevenen un dels principals maldecaps per als mandataris mundials. L'informe adverteix que calen mesures urgents per no caure en una nova **gran recessió que ofegaria les classes mitjanes** dels països desenvolupats.

Però, fins a quin punt són palpables aquestes diferències? A continuació us proporcionem un seguit de **claus**, extretes de l'informe d'Oxfam Intermón, que ens ajuden a fer-nos una idea de la situació actual:

Claus

1. Quasi la meitat de la riquesa mundial està en mans de l'1% de la població més rica, mentre que l'altra meitat es reparteix entre el 99% restant.

2. La riquesa del 1% de la població més rica del món ascendeix a 110 bilions de dòlars, una xifra 65 vegades més gran que el total de la riquesa que posseeix la meitat més pobra de la població mundial.

3. Les 85 persones més riques del món posseeixen la mateixa riquesa que la meitat més pobra de la població mundial.

4. Set de cada deu persones viuen en països on la desigualtat econòmica ha augmentat en els últims 30 anys.

5. El 1% més ric de la població ha vist com s'incrementava la seva participació en la renda entre 1980 i 2012 en 24 dels 26 països dels quals tenim dades.

6. Als Estats Units, el 1% més ric ha acumulat el 95% del creixement total posterior a la crisi des de 2009, mentre que el 90% més pobre de la població s'ha empobrit encara més.

Per fer front a aquest increment de les desigualtats, l'informe Governar per a les elits: segrest democràtic i desigualtat econòmica **exigeix als líders mundials les següents mesures:**

Mesures

- **No utilitzar paradisos fiscals per evadir impostos** ni als seus propis països ni en altres països en els quals inverteixen i operen.
- **No utilitzar la seva riquesa econòmica per obtenir favors polítics** que suposin un menysteniment de la voluntat política dels seus conciutadans.
- **Fer públiques totes les inversions en empreses i fons** de les quals siguin beneficiaris efectius i finals.
- **Recolzar una fiscalitat progressiva sobre la riquesa i els ingressos.**
- Exigir als governs que utilitzin la seva **recaptació fiscal per proporcionar als ciutadans assistència sanitària, educació i protecció social universals.**
- Reclamar que totes les empreses que posseeixen o controlen ofereixin un **salari digne als seus treballadors.**
- **Exigir a altres elits econòmiques que també s'adhereixin a aquests compromisos**

Josep Carbonell - Fundació Pere Tarrés

Agrupar-se per al consum ecològic i de proximitat

Catalunya compta ja amb més de 150 grups o cooperatives de consum que busquen una relació directa amb la pagesia i defensen la sobirania alimentària.

Fran i Yolanda s'encarreguen avui del torn de repartiment del Rebost del Delta, grup de consum ecològic i de proximitat de Gavà. Reben caixes de fruites i verdures de diferents productors i les reparteixen en les cistelles dels seus companys/es, que passen a recollir la comanda a partir de les 18.30 hores. Expliquen que són un grup **autogestionat** i que cada dos o tres mesos els toca venir una estona abans que la resta i preparar les comandes: "Quan entres a formar part del Rebost t'impliques participant en el repartiment i en una comissió de treball, així com en les diverses activitats que organitzem".

Durant els darrers anys els **grups i cooperatives de consum ecològic** s'han multiplicat a Catalunya i ja n'hi ha més de 150. Es tracta de persones que s'agrupen per comprar

directament a un o diversos pagesos del seu entorn i apostar per un altre model d'agricultura i consum.

Alguns d'aquests grups compten amb personal remunerat, però en la majoria dels casos les tasques es reparteixen entre els socis i sòcies. La **implicació** i el **compromís** són, doncs, requisits indispensables per participar en aquests projectes. L'esforç, però, és assumible, ja que es comparteix entre tots els membres del col·lectiu.

"Com a grup, ens organitzem de forma horitzontal i assembleària, afavorint la participació activa". Són paraules de Jordi, del grup de consum del Casal Popular La Turba de Valls, que compta amb més de 30 unitats familiars.

Una bona organització i el treball en equip són algunes de les claus perquè aquests grups funcionin bé. A Kopikua de Terrassa, per exemple, s'organitzen en **comissions de treball** i un cop al mes es reuneixen en **assemblea** per prendre les decisions més importants. Aquest sistema de comissions i assemblees és comú en molts dels grups, així com tenir una comunicació fluïda per correu electrònic. Les noves tecnologies i **Internet** faciliten i molt el funcionament intern d'aquests col·lectius.

A nivell jurídic, els grups més grans i consolidats han arribat a constituir-se com cooperatives de consum, però la gran majoria són col·lectius o estan constituïts com **associacions sense afany de lucre**. Kopikua, per exemple, tot just s'acaba de convertir en associació.

Posar en valor la pagesia

"Ens agrada establir relacions de confiança i sense intermediaris". Són paraules del Jordi, de la cooperativa de Valls. Comprant directament a l'agricultor s'eviten intermediaris, s'estableix un **preu just** per a totes dues bandes i es potencia el coneixement mutu. Els grups i cooperatives de consum no només busquen consumir productes ecològics, propers i de temporada, sinó que volen generar un canvi i fomentar la **sobirania alimentària**.

Així ho expliquen des de Naturalment, la cooperativa de consum d'Igualada: "La principal

motivació és aconseguir generar un canvi en el model de consum alimentari actual predominant que porta a l'empobriment de la terra i les productores, sense mencionar les conseqüències per a la salut, i caminar cap a un model de consum responsable, de cultiu ecològic, de compra directa a la productora, sense intermediaris, pagant un preu just i així contribuir a que les persones que treballen en harmonia amb la terra i el planeta puguin continuar fent-ho".

Algunes de les maneres d'enfortir la relació amb els pagesos i pageses són organitzar **visites als camps** o fer reunions conjuntes per posar en comú les necessitats mútues. Els membres del Rebost del Delta, per exemple, van visitar fa molt poc els camps de Cal Notari, situat al Parc Agrari del Baix Llobregat. Els van acompanyar els socis i sòcies de les cooperatives de consum La Vinagreta de Vilanova i la Geltrú i **Fonoll Marí** del Garraf.

Fent xarxa entre cooperatives i amb productors

Existeixen diverses iniciatives que busquen treballar en xarxa entre diferents grups de consum. David, de la cooperativa Rauta de la Vall d'en Bas, explica que ells fan xarxa amb altres grups de consum de La Garrotxa. Es coordinen per fer comandes conjuntes d'oli i de cítrics, així com per portar a terme altres activitats. Aquest grup, a més, fa reunions periòdiques

amb Tràmec, xarxa de productors agroecològics de La Garrotxa.

També existeixen **experiències que engloben a productors i consumidors**. Són projectes conjunts que estableixen una relació basada en la confiança i la coresponsabilitat. Inspirada en els AMAP (acords per al manteniment de l'agricultura pagesa) francesos, l'any 2008 es va crear La PACA (Acord per al Consum i la Producció Agroecològics). Agrupa diferents cooperatives de consum del Baix Llobregat i dos productors: Can Bofill de Molins de Rei i Ca n'Oliveró de Castellbisbal.

Encara que cada grup de consum té la seva manera de funcionar i organitzar-se, les decisions a La PACA són conjuntes i es prenen en assemblea entre els productors i els consumidors. Cada persona que hi participa aporta 2 euros mensuals al **fons de coresponsabilitat** i a les assemblees es decideix quines accions portar a terme amb aquests diners. Maria, del grup de consum d'Esplugues, explica que un cop es van invertir en tancar uns camps, després d'haver-se quedat sense collita de carbasses per culpa dels senglars, i, en una altra ocasió, van muntar una **jornada de treball** en una de les masies per habilitar un espai on poder preparar les cistelles.

Ecoconsum i La Repera són altres exemples de coordinació entre cooperatives. Ecoconsum va néixer als anys 80, de la mà de tres de les cooperatives de consum ecològic més antigues de

Catalunya (El Brot de Reus, Germinal de Barcelona, El Rebost de Girona) i en l'actualitat engloba a una vintena de grups i més de mil famílies. La Repera destaca per les jornades que organitza des de fa uns anys, tot oferint un espai de trobada i debat tant a grups de consum com a productors/ores.

Estendre la conscienciació a la ciutadania

Més enllà del canvi personal, aquests col·lectius volen generar un canvi al seu voltant i porten a terme diferents activitats i accions en aquest sentit. Marta, de la comissió de comunicació de Kopikua, explica, per exemple, que el proper 6 de febrer a les 19.30 hores faran una xerrada per donar a conèixer la cooperativa d'energia verda Som Energia.

Llavors, l'acció dels grups i cooperatives de consum no es limita a l'àmbit de l'alimentació, "també són una via per conèixer gent amb les mateixes inquietuds que tu i una plataforma per sensibilitzar-se i passar a l'acció en altres temes" assenyalen des del Rebost del Delta, que el passat 10 de gener va organitzar juntament amb altres col·lectius de Gavà una xerrada amb Albert Sales, coordinador de la Campanya Roba Neta.

Les cooperatives no només pretenen sensibilitzar la ciutadania, sinó que també organitzen activitats internes per formar-se i **cohesionar el grup**. A la Vall d'en Bas de tant en tant fan algun taller en aquesta línia, amb dinàmiques, pluja d'idees, etc.

per aprendre com optimitzar el funcionament assembleari del grup.

Per als participants de Naturalment, projecte que va néixer dins de l'Ateneu Llibertari d'Igualada fa 15 anys, el grup de consum ha estat també font de diversos aprenentatges. Expliquen que l'any passat van canviar de local i es van trobar amb que calia fer-hi algunes reformes perquè les parets tenien moltes humitats: "Així que vàrem decidir arreglar-ho amb **bioconstrucció**".

Per tant, tenir cura de la pròpia alimentació i salut i donar suport a l'agricultura local i ecològica són algunes de les motivacions per formar part d'un grup de consum, i també ho són sensibilitzar la ciutadania i crear consciència. En aquest sentit, la investigadora en moviments socials i polítiques agrícoles i alimentàries, Esther Vivas, afirma que "mai hem de pensar que el grup o cooperativa és un fi en sí mateix. Són un instrument de consum però també de **transformació**".

Eneida Iturbe – Joves TEB

LA POBRESA ENERGÈTICA, UN PROBLEMA REAL

2007

6%

Ciutadans que no poden mantenir la llar a temperatura adequada

4%

Llars amb retard en el pagament

17%

Taxa de risc de pobresa o exclusió social

2012

11%

8%

23%

2014

Patiran pobresa energètica aquest hivern

300.000 famílies
11% dels catalans

Font: Taula del Tercer Sector Social de Catalunya

xarxanet.org

Les 10 associacions més curioses de Catalunya

El teixit associatiu del nostre país és d'allò més ric. I entre les milers d'entitats, col·lectius i organitzacions sense ànim de lucre que existeixen, n'hi ha algunes d'allò més originals...

1. Els esquimals catalans

L'Associació de Constructors d'Iglús de Catalunya promou la construcció i l'aprofitament dels iglús com una activitat hivernal popular, senzilla, ecològica i austera. Entre altres, organitzen l'Ohmamiglú, la trobada general de constructors d'iglús.

2. Tradicions escatològiques

Les persones interessades en la figura més emblemàtica del pessebre català poden contactar amb l'Associació Amics del Caganer, que potencia activitats encaminades a donar-lo a conèixer. Entre altres coses, atorga el títol de "Caganer de l'any" i edita un butlletí, *El caganòfil*.

3. Que la força ens acompanyi

Per tal de transmetre la màgia de les pel·lícules allà on van, la gent de **Star Wars Catalunya** dedica molts esforços i temps a crear els vestits i les armadures el més fidels possibles. Amb les disfresses posades, col·laboren en tota mena d'activitats i visiten nens i nenes als hospitals.

4. No només de calçots viu l'home...

... o probablement això és el que pensen a l'associació **Amics del Romesco**, formada fa 20 anys a Santa Coloma de Queralt. Treballen any rere any per donar-li un protagonisme especial a aquesta salsa, organitzant la Romescada Popular.

5.L'orquestra de les Game Boys

Lowtoy és un col·lectiu especialitzat en la música *chiptune*, és a dir, feta amb videoconsoles antigues, normalment Game Boys o Commodore64. També modifiquen de manera experimental joguines electròniques per convertir-les en instruments.

6.La Champions League dels botons

En aquesta variant del futbol no cal posar-se les botes per arribar a la porteria. A la **Barcelona Futbol de Botons Associació**, amb seu al barri de Sant Antoni, organitzen tornejos populars i participen en campionats internacionals.

7.Viatge al passat dels videojocs

Crear nous videojocs per a un model d'ordinador que fa dècades que es va deixar de comercialitzar: això és el que fan a l'**Associació d'Amics de l'MSX**. Les seves trobades són el sarau informàtic amb més edicions (estan preparant la 45a) de Catalunya i possiblement de l'Estat espanyol. A nivell mundial són punters i un referent.

8.La maçoneria del segle XXI

El **Gran Orient de Catalunya** és "la família catalana de la francmaçoneria universal". Més que una associació secreta, són una "societat

discreta". La seva tasca continua vigent: vetllar perquè "els ideals de llibertat, igualtat i fraternitat, en continu perill avui dia, creixin i es despleguin pel món sencer".

9.El cànnabis, de forma segura

Des de fa un temps han proliferat les associacions cannàbiques i, com en altres àmbits associatius, també s'ha creat una federació a nivell català: la **CATFAC**. Les agrupacions federades aglutinen cultivadors, estudiosos i usuaris i volen garantir l'accés dels usuaris al cànnabis de forma segura, "respectant els seus drets i allunyant-los del perillós mercat negre".

10. Llibertat per als nans de jardí

No sabem si estan constituïts com a associació i si encara estan actius, però igualment, el **Front d'Alliberament de Nans de Jardí (FANJ)** mereix tancar aquesta llista. Són divertits però asseguren que ho fan per convicció: creuen que convertir aquest personatge de conte en una figureta "és un símbol de classe que intenta vendre'ns un imaginari social".

Elisenda Rovira - MEiG

Què són els Bancs del Temps?

Josefina Altés, coordinadora del Programa Bancs del Temps a l'estat espanyol i membre de l'Associació Salut i Família explica com van néixer i com es gestionen actualment a Catalunya i a la resta de l'Estat.

Què són els Bancs del Temps (Bdt) i com van néixer?

Els Bancs del Temps són xarxes d'intercanvi de temps (hora per hora) entre persones que s'inscriuen al projecte amb l'objectiu de donar, rebre i compartir el seu temps amb d'altres persones, generalment del seu entorn més proper

(veïns i veïnes del barri on viuen o treballen). A Barcelona, el primer Banc del Temps va ser inaugurat a finals de 1998 dins d'un projecte europeu de conciliació de vida laboral i familiar liderat per l'Associació Salut i Família, compartit amb Itàlia i Portugal, comptant amb el suport de l'Ajuntament.

Actualment l'Associació Salut i Família coordina una xarxa de Bancs del Temps arreu de l'estat espanyol.

Qui els gestiona?

Hi ha tres models de gestió de les secretaries del BdT. El primer i el que es fa servir a Barcelona, mitjançant voluntariat. El segon model es el gestionat per personal tècnic del propi Ajuntament, com seria el cas del BdT de Badalona. El tercer model és el gestionat de forma compartida per personal tècnic contractat pel propi Ajuntament amb el suport de voluntariat, com és el cas d'Arenys de Mar.

Exactament en un BdT què s'intercanvia?

Els Bancs del Temps són **espais de sociabilitat** on s'intercanvien habilitats, coneixements i serveis puntuals, com acompanyaments, o petites tasques domèstiques. Cada hora que un usuari ofereix a un altre es cobrada pel donant per mitjà d'un taló de temps que ingressa en el seu compte corrent d'hores. Aquest capital el podrà fer servir tanmateix per demanar qualsevol tipus de servei que figuri al llistat del seu BdT.

Quines van ser les primeres experiències de bancs del temps al món? Com van sorgir i en quins models es basaven?

El model de Banc del Temps que hem anat engegant a l'estat espanyol, es basa en el **model italià** de les **associacions de dones** que treballaven l'estudi i el repartiment dels temps, al llarg dels anys noranta, si bé es coneix que amb anterioritat ja existien xarxes d'intercanvi tant d'objectes com de temps arreu del món, especialment a Europa i Estats Units.

En aquest sentit les dones hi han tingut un paper important. Les dones han posat en marxa els Bancs del Temps, pràcticament a tot arreu. Sobretot en la primera etapa del seu funcionament la majoria dels BdT es van obrir per iniciativa d'associacions de dones amb el suport d'administracions com la regidoria de la Dona dels Ajuntaments, el Instituto de la Mujer de España, etc. i la participació en el projecte era el 100% femenina. Actualment les darreres estadístiques ens donen una participació del **35/40% masculina** a la majoria dels BdT

Quins usos fem del temps a la societat contemporània actual? Quines mancances cobreixen en aquest sentit els BdT?

El temps té un valor important en la societat actual, que s'està replantejant la seva manera de fer-lo servir. Els **moviments "slow"** que impulsen una nova filosofia de vida, basada en una manera més tranquil·la de gaudir-la, promouen les activitats "lentes" com la lectura, les passejades, la jardineria, etc. on el temps és bàsic per obtenir-ne un bon resultat. Des dels Bancs del Temps es dona suport i s'organitzen totes aquestes activitats entre els seus usuaris/es. El repte seria que al llarg dels propers anys els Bancs del Temps esdevinguin "**illes de desacceleració**".

Els Bancs del Temps no substitueixen aquelles tasques que són pròpies de les administracions o les famílies, si bé són un bon suport per a totes elles.

Els Bdt tenen a veure amb les crisis econòmiques?

Si be algú podria pensar que els Bancs del Temps són un projecte d'economia alternativa que en temps de crisi poden substituir a l'economia tradicional, aquesta hipòtesi no s'ha vist encara confirmada. Avui per avui, el projecte dels BdT és una **eina de suport i sociabilitat**, però no substitueix un lloc de treball, o un servei que hagi de donar l'administració. Posarem com exemple el fet que des del Banc del Temps es pot fer un servei de petit bricolatge, com penjar una prestatgeria o canviar una bombeta fosa, però no es farà una instal·lació elèctrica, que per fer-la necessita d'un **professional** que respongui de la feina feta i compleixi les lleis establertes.

Quin és el perfil d'usuari estàndard d'un banc del temps?

El perfil de la persona usuària del Banc del Temps, és molt divers i depèn fortament del context social i cultural on està implantat. Cada vegada més les estadístiques ens mostren un ampli ventall de perfils joves, persones grans, ciutadans autòctons, immigrants, homes i dones, etc.

Com a coordinadora del projecte, quina valoració global en fas?

El Banc del Temps és un projecte que encara té moltes possibilitats obertes de desenvolupament. El inici de **models nous**, com el Banc del Temps Escolar, o el Banc del Temps temàtic (BdT de la música) ens obre un munt de noves possibilitats. La coordinació d'intercanvis entre Bancs del Temps de diferents comunitats autònomes o fins i tot de diferents països, també ens permetrà ampliar i fer créixer el nombre de Bancs del Temps en pocs anys.

La **incorporació de voluntariat jove**, persones que es jubilen a bona edat i que tenen ganes de gestionar projectes com el BdT permetrà també consolidar projectes d'intercanvi que

necessiten temps per organitzar-los.

El finançament del projecte, tant per a la seva posada en marxa com per la seva continuïtat, és fonamental. D'aquí la importància del **suport financer** de les Administracions, Fundacions i Entitats bancàries, que hauran de mostrar-se sensibles a aquest model de voluntariat d'anada i tornada, on tothom té la mateixa consideració i el mateix valor, afavorint el seu desenvolupament. La consolidació de la xarxa de Bancs del Temps que coordina l'Associació Salut i Família, arreu de l'estat espanyol, amb la incorporació de nous Bancs del Temps i la col·laboració amb d'altres xarxes europees permetrà que la filosofia d'aquest projecte d'intercanvi de temps s'escampi encara més. També, en un futur no massa llunyà, es vol aconseguir la creació d'una **coordinadora europea** de Bancs del Temps, un objectiu en el que es treballa des d'ara mateix.

Quin futur els espera als bancs del temps?

Els bancs del temps tenen una bona perspectiva de futur. El interès que desperten en el **sector més jove** de la societat i la incorporació de persones amb ganes de donar impuls a una **nova manera d'entendre la vida**, utilitzant aquest tipus de projectes com a mitjà per interrelacionar-se amb la **comunitat** més propera i també a través de les noves tecnologies amb les més llunyanes, li assegura un bon lloc en el futur de les **xarxes socials**. L'Associació Salut i Família des del seu paper d'entitat coordinadora facilita les millores necessàries a les secretaries actuals, informant de les novetats que van sorgint i que permeten millorar-ne la gestió.

Laura Casas -Federació d'Ateneus de Catalunya

“El voluntari ha de ser un agent actiu de transformació, no mà d’obra gratuïta”

El rol dels voluntaris d'agrupaments escoltes i espais associatius fuig de l'acció puntual i beu del compromís vital, l'esperit crític per transformar l'entorn i el poder de decisió en totes les fases dels projectes.

“Creiem que **en una entitat que té una base voluntària tothom ha de tenir capacitat de presa de decisions**, de participar en els projectes i tenir clar el seu rol”, diu l’Aina Tella, cap de relacions exteriors d’Escoltes Catalans, una associació on centenars de joves eduquen en el lleure des de la gratuïtat.

Els voluntaris i voluntàries es comprometen no només amb accions per transformar l’entorn sinó a l’hora de decidir què i com ha de fer l’entitat.

“Creiem que el voluntariat ha de tenir participació, **que les persones han d’intervenir tant a l’hora de pensar l’acció a dur a terme com a l’hora de desenvolupar-la**”, explica l’Aina.

Assumir responsabilitats i prendre decisions és quelcom que els nens i nenes fan des que entren al cau als 6 anys, de manera progressiva, adaptant-ho a la seva edat i amb l’acompanyament dels caps. Veient que els seus

caps els dediquen hores de forma gratuïta, els nens i nenes integren el valor del voluntariat i l'associacionisme. “El nostre model associatiu consisteix que **les persones creen els projectes des de zero amb la implicació dels infants i dels caps en totes les fases, a través del treball en equip, el compromís i la implicació**”, explica la Núria Montanyà, comissària general de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya.

Aquesta manera de fer es fa palesa a tots els àmbits, tant als caus com als esplais. “**Els monitors i monitores dels esplais són**

voluntaris i voluntàries, els equips coordinadors territorials també ho són, jo mateix també ho sóc...”, explica en Raimon Carreras, president d'Esplais Catalans-Esplac. “La presa de decisions recau en tots els monitors i monitores, que tenen veu i vot a l'assemblea general. Els equips tècnics hi són per donar suport a la tasca voluntària i ajudar a portar a la pràctica allò que els esplais decideixen”, afegeix.

Les entitats d'escoltisme i els esplais associatius van més enllà del concepte de “voluntari” que iniciatives amb gran ressò mediàtic han posat a l'ordre del dia. “A causa de la crisi econòmica el voluntariat ha pres més força, però s'estan fomentant accions que no transformen les causes dels problemes, sinó que en pal·lien els efectes. **Nosaltres apostem per un voluntariat transformador i no assistencialista**”, opina l'Aina Tella. En Raimon Carreras afegeix: “Des d'esplais i caus **reivindiquem un voluntariat constructor d'espais de ciutadania i participació i generador d'alternatives locals**. Un agent actiu i transformador, no mà d'obra gratuïta”.

Elisenda Rovira - MEiG

Protecció civil, una altra forma de fer voluntariat

Font: <http://goo.gl/5VzMr>

T'expliquem que són les associacions del voluntariat de protecció civil i que cal fer per col·laborar amb la protecció del teu municipi o comarca.

1. Què són les associacions del voluntariat de protecció civil de Catalunya (AVPC)?

El municipis i consells comarcals representen les entitats bàsiques de la protecció civil a Catalunya. Però la ciutadania també pot col·laborar de forma voluntària i altruista en aquesta tasca a través de les associacions de voluntariat de protecció civil

de la seva localitat o comarca. Aquestes **organitzacions són les encarregades de canalitzar la col·laboració del voluntariat com a recurs del municipi en el desenvolupament de les funcions corresponents de protecció.**

En concret, aquestes associacions sense ànim de lucre tenen com a finalitat:

- La coordinació de l'aportació desinteressada del voluntariat en tasques de protecció civil dins del municipi.
- El impuls de la participació ciutadana en temes de prevenció o actuacions de protecció civil.
- La sensibilització de la població respecte dels riscos que els puguin afectar.
- La realització d'activitats formatives i divulgatives.

El suport en l'elaboració, la implementació o el manteniment de plans de protecció civil que dugui a terme l'Administració pertinent.

2. Qui pot ser voluntari/a de protecció civil?

Per tal de col·laborar amb una associació del voluntariat de protecció civil de Catalunya cal el **compliment d'una sèrie de requisits** com és:

- Tenir la majoria d'edat.
- Ser residents a Catalunya.
- Superar el programa de formació bàsica en matèria de protecció civil.
- Comprometre's de manera escrita a conèixer i acceptar la normativa i la planificació aplicables en matèria de protecció civil. En aquest document es farà constar que la persona interessada executarà les tasques que li siguin encomanades.

- Altres requisits addicionals que pugui determinar l'ajuntament respectiu.

3. Quins drets i deures tenen aquestes persones voluntàries?

Totes les persones membres de les associacions del voluntariat de protecció civil tenen una sèrie de drets i deures que tot seguit es detallen.

Drets de les persones voluntàries

- Portar el nom de "voluntaris i voluntàries de protecció civil" del municipi corresponent.
- Fer ús dels elements autoritzats en totes aquelles actuacions en què participin.
- Rebre els coneixement, les mencions i les recompenses honorífics previstos en la normativa vigent.
- Rebre formació.
- El reemborsament per les despeses realitzades en l'acompliment de les seves activitats.
- Ser coberts per una assegurança d'accidents, subscripta per la corresponent associació, per aquelles que es produeixin durant les activitats en què participin, que compregui indemnitzades per disminucions físiques i invalidesa temporal o permanent, defunció i assistència sanitària.
- Ser coberts per una assegurança de responsabilitat civil, subscripta per la corresponent associació, per les activitats en què participin.
- Formular peticions i suggeriments a la unitat municipal que atén el servei de protecció civil, a través dels seus responsables immediats.

Deures de les persones voluntàries

- Participar en les activitats formatives i preventives a les quals siguin convocats pels òrgans reactors de l'associació i per les autoritats de protecció civil, directament o a través de la unitat municipal que atengui aquest servei.
- Assistir a la crida de les autoritats de protecció civil en els casos d'activació de plans, presentant-se amb la màxima urgència en el lloc indicat, llevat dels casos d'impossibilitat, degudament justificats.
- Realitzar en cas d'emergència, les actuacions que siguin ordenades per l'autoritat de protecció civil corresponent.
- Conèixer els plans de protecció civil que afectin el seu municipi, en especial en tot allò que faci referència a la participació del voluntariat a la protecció civil.
- Abstenir-se d'actuar al marge de les activitats establertes per l'autoritat de protecció civil, sense excloure les obligacions que els puguin correspondre com a ciutadans.
- Abstenir-se d'utilitzar els elements previstos per a l'ús del voluntariat de
  - protecció civil fora de les activitats en què participin. En aquestes activitats no
  - podran utilitzar-se elements diferents dels autoritzats per l'ajuntament respectiu.
  - Posar en coneixement de la unitat que atén el servei municipal de protecció civil o de les autoritats competents l'existència de fets o circumstàncies que puguin suposar un risc per a les persones, el béns o el medi ambient.
  - Respectar l'estructura funcional determinada per a les activitats en què participin.
  - Conservar i mantenir en perfecte estat els elements que els siguin confiats i seguir les normatives establertes per al seu ús.

4. Contacte i més informació

Per iniciar un voluntariat en aquest àmbit, només has de contactar amb l'associació del voluntariat de protecció civil més propera.

Marina Aguilar – Fundació Pere Tarrés

No hi ha persones incapaces

ARTICLE D'OPINIÓ

Messi, el millor jugador de futbol del món, amb motiu d'una trobada amb esportistes de Special Olympics Bangkok, va dir: "no hi ha diferència entre jugar amb els nens, siguin discapacitats o no, és el mateix, és futbol" i "el primer és gaudir, si ets un xaval, encara millor, participar i divertir-se i, finalment, guanyar o no és el de menys".

I això, encaixa amb la filosofia dels **Special Olympics Catalunya** i en el seu principi bàsic de procurar que els nostres esportistes, amb discapacitat intel·lectual, puguin fer esport, no per guanyar, que, també lluiten per això, sinó per participar, divertir-se i aprofitar els **hàbits saludables de l'esport**. També és important per la seva funció com a eina de desenvolupament

personal i d'integració i normalització a la societat, impregnant-se dels seus valors, com són la lluita, la tenacitat, la superació, la solidaritat, la companyonia, la socialització, la responsabilitat i tants altres.

Sóc conscient de que a aquest món hem vingut a competir, a ser els millors en tot allò que fem i, en definitiva, a guanyar als nostres adversaris i a batre records i, fins a cert punt, ho puc arribar a entendre, doncs hem de tenir una responsabilitat en fer les coses el millor possible i una autoexigència que ens ha de portar a millorar. Però a la vida hi ha coses que, de vegades tenen més importància que guanyar o perdre i, en aquest sentit i seguint els nostres

principis, al nostre esport tothom hi té cabuda, amb independència de la seva **discapacitat** i de la seva edat i tothom té el seu reconeixement al podi, que no consta de tres calaixos o llocs, sinó de tants com participants hi ha, els quals, a més, són capaços de fer seu l'èxit del seu company i contrincant.

En definitiva, l'esport i la seva pràctica ens demostra que no hi ha persones incapaces sinó que totes tenen les seves capacitats i que és la societat la que ha de posar al seu abast els mitjans necessaris perquè les desenvolupin de forma autònoma i independent. La societat, que ha avançat molt en aquest aspecte, però que encara ha d'avançar molt més, té el deure de treballar amb ells i per ells i de potenciar la pràctica de l'esport, com a eina d'integració i normalització i

recolzar aquest esport tan especial, interessant-se per ell, assistint a competicions i fent difusió als mitjans de comunicació. No sabeu com això ajudaria a pujar la seva autoestima i la de les seves famílies. **Special Olympics Catalunya** té el convenciment de què l'esport no entén de discapacitats ni de barreres i, com han dit esportistes d'elit, en els nostres espots publicitaris, "l'esport ens fa iguals. Especials!!!" i és un deure de la nostra societat lluitar perquè això continuï sent així.

**Jordi Durà Mena – President dels Special Olympics
Catalunya**

Catalunya, una associació voluntària

ARTICLE D'OPINIÓ

L'associacionisme i el voluntariat són dos trets distintius de la Catalunya moderna. Sense l'emparedament d'un estat, la societat civil ha hagut d'autoorganitzar-se i assumir en primera persona del plural tot tipus de tasques. Algunes d'essencials per al bon funcionament del país. No és un fenomen nou d'avui, tot i que, amb els temps que corren, associacionisme i voluntariat són més necessaris del que potser han estat mai abans.

Amb un estat del benestar força amenaçat per la situació política i econòmica, la tasca dels voluntaris i les entitats que els agrupen es torna, ara sí imprescindible. I sembla que insubstituïble. Però no és només l'estat del benestar qui ha de ser l'únic responsable de tot un seguit d'accions. Quina mena de societat seríem sinó? L'acció dels voluntaris esmorteix els efectes d'una societat

que cada dia canvia més i més ràpid, omplint d'altruisme els buits que deixa la incertesa.

Perquè això, l'altruisme, és el que hi ha en el fons de **l'acció social d'entitats i associacions**. El voluntariat es fonamenta en aquests valors i és, alhora, el millor vehicle per promoure'ls. Solidaritat, cooperació, ajuda mútua... valors universals que caracteritzen la nostra avantguarda cívica i han de servir d'exemple per al conjunt d'una societat que se sap compromesa amb els drets de tothom.

Una societat, la catalana, que combat sense dubtes qualsevol risc de fractura. Riscos reals i recurrents al llarg de la nostra història recent. Però l'acció convençuda i entusiasta de la societat civil organitzada ens ha permès mantenir aquesta cohesió. I així hauria de ser contra tot pronòstic, i

contra qualsevol projecte que pretengui minar-la de manera interessada en el futur.

Ja ho hem viscut, de fet, i per això sabem que ens en podem tornar a sortir. Que ens en sortirem. Fins i tot en la foscor del franquisme, la voluntat sistemàtica d'anihilar-nos com a poble no va poder reeixir gràcies a l'**associacionisme**. Aquest moviment es va convertir no només en la columna vertebral del país, sinó en el catalitzador de moltes de les nostres aspiracions col·lectives. En els moments més difícils, Catalunya ha estat capaç d'autoorganitzar-se, assumint riscos i costos per assolir objectius col·lectius tan necessaris com incerts.

Aquesta és una actitud que forma part del nostre ADN –no és casual que Barcelona sigui enguany la capital europea del voluntariat- i es manifesta en tota la seva magnitud, sota una forma o altra, en qualsevol moment d'urgència. Què és la participació ciutadana durant **el setge de Barcelona el 1714** sinó un acte –tan altruista com arriscat- de defensa de la col·lectivitat sense esperar-ne res a canvi? Afortunadament, l'acció voluntària no té normalment ni aquest component heroic ni tampoc un final tràgic.

Però això sí, és una acció constant, quotidiana, propera, en alguns casos lúdica, en altres emotiva, però sempre necessària. Al cap i a la fi, quants herois neixen a cada generació? Certament a Catalunya en podem comptar molts en diferents àmbits. Però un país no es construeix només a partir de la tasca dels grans homes. Seria una empresa titànica, inviable d'afrontar en solitud. Un país es basteix amb la contribució solidària de tots els que decideixen de formar-ne part. És tota la ciutadania la que posa els fonaments sobre els que descansa el nostre futur compartit.

Les particularitats de la nostra història ens han portat on som, per bé i per mal. Les limitacions que hem tingut al llarg del temps expliquen en bona mesura per què som una societat més activa, participativa i cohesionada que altres països del nostre entorn. La importància del voluntariat i l'associacionisme és un llegat que no ens podem permetre perdre en la Catalunya del demà.

Una Catalunya que, en el fons, ha de seguir sent aquesta associació voluntària que és avui. Avui som més catalans dels que mai hi ha hagut a la història. Però això, lluny de diluir la nostra identitat, l'ha reforçat, fent-la més sòlida i més àmplia, empeltant-la de noves energies que ens permeten mirar amb confiança els reptes que enfrontem com a país. I aquest procés d'integració no hagués estat possible sense la tasca incansable i massa vegades invisible de voluntaris, entitats i associacions.

Miquel Calçada – Comissari dels actes de commemoració del Tricentenari

---

7 consells per captar fons privats

Font: monedes_p22earl_Flickr

Recomanacions bàsiques que us poden ajudar en la captació de fons privats per a la vostra entitat.

La teva entitat defensa una causa atractiva i moltes persones podrien estar disposades a col·laborar-hi econòmicament. La captació de fons privats, que també es coneix com a "fundraising", té moltes possibilitats. Es poden buscar socis que donin suport permanent a l'entitat o també donants que de manera puntual facin col·laboracions econòmiques. Us presentem a continuació 7 recomanacions bàsiques que us poden ajudar en la captació de fons privats.

1. Abans de res, enamora!

Cal **ampliar la base social**. Abans de buscar diners **cal convèncer** que la causa que defensa la nostra entitat és justa i que val la pena participar-hi. Primer cal emocionar, enamorar, convèncer. Cal que les persones s'emocionin amb la nostra causa. Aquest vídeo de la Fundació

Josep Carreras és un bon exemple de com es pot, en pocs minuts, sensibilitzar per una idea noble.

2. No tinguis por de demanar diners

Una vegada enamorats **caldrà demanar diners** ja que, perquè algú faci un donatiu per a la teva entitat o projecte, cal, òbviament, demanar-los-hi abans. No ha de fer por anar a buscar la gent, no vindran sols. En aquest sentit és important que disposem d'una bona estratègia comunicativa. A vegades hi ha entitats que diuen que prefereixen "fer" a "comunicar", però sense comunicar amb les dosis de marketing que calguin, no podríem fer grans coses. En aquest vídeo, Dan Pallota ens explica la importància d'**invertir recursos en la captació de fons**.

3. Fes-ho fàcil

Assegura que les donacions es poden fer de manera fàcil i ràpida. Assegura't que, per exemple, fer un donatiu a través del web no és una cursa d'obstacles. No hi ha res pitjor que, una vegada convençut un donant, aquests es faci enrere per un tema de mala gestió.

4. Dóna les gràcies i sigues transparent

Informa del que es fa amb els diners, sigues transparent i explica on van a parar les diferents partides. En una entitat cal vetllar pel voluntaris, pels socis i els treballadors, però també pels donants. Si els agraeixes i els hi expliques què s'ha pogut fer amb la seva aportació, tens moltes possibilitats que aquesta es torni a produir en un futur. No tinguis por d'explicar que una part dels diners van a estructura, si ho expliques bé, segur que t'entendran.

5. Activa el teu entorn

Els millors venedors de la teva causa estan molt a prop teu. Per enamorar i convèncer i que els donants confiïn en la teva entitat, no hi ha res millor que fer-ho amb les teves pròpies forces. Els teus socis, els teus col·laboradors i voluntaris, són els més convençuts de la importància de fer créixer els projectes de l'entitat. Són, per tant, els

millors ambaixadors. Aprofita'ls i fes que esdevinguin transmissors i multiplicadors de la seva energia. No ho dubtis: **la il·lusió sempre s'encomana!**

6. Fes participar als teus donants

Tot i que hi ha donants de tot tipus, n'hi ha molts que volen que el seu suport tingui un moment simbòlic, més enllà d'omplir un número de compte corrent. No estem parlant, en aquest cas, d'implicar-se a l'entitat, sinó de que puguin **visualitzar el seu compromís** amb la causa **d'una manera emotiva**. El cas més conegut són els reptes solidaris que combinen també reptes esportius, com la marxa Trailwalker que organitza Oxfam Intermón o la propera Barcelona Magic Line que organitza l'Obra Social de l'Hospital Sant Joan de Déu.

7. Planifica i inverteix

La captació de fons privats no s'improvisa. Cal dedicar-hi temps, esforç i també recursos econòmics. El que gastis en diners no és despesa sinó inversió i tard o d'hora ho recuperaràs. Forma't, demana ajuda a experts i inverteix el teu temps. En aquest recurs descobriràs com elaborar un **pla de captació** per a la teva entitat.

Roger Buch – Fundació Pere Tarrés

7 claus per fomentar la implicació a la teva entitat

Com augmentar la participació ciutadana a la nostra entitat? I mobilitzar la base social? Hem analitzat algunes accions d'èxit d'entitats per extreure'n 7 consideracions que us seran de gran utilitat!

Què és la **complicitat social** de les entitats? És la capacitat d'implicar persones en la nostra causa, que hi creguin, que lluitin amb nosaltres per canviar la societat. Però aconseguir mobilitzar la base social és més complicat del que sembla i més encara fer-la créixer i implicar altres sectors de la societat. Per això cada vegada més les entitats invertim temps i recursos humans en millorar les nostres accions per tal d'aconseguir un impacte social més gran.

Basant-nos en l'experiència recollida d'entitats com el **Banc dels Aliments, la Fundació Esclerosi Múltiple, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca o l'Assemblea Nacional Catalana**, i de la ponència "La cuina de la mobilització" (2013 – Fòrum Primavera de les Associacions) hem extret 7 consideracions importants a tenir en compte per millorar i augmentar la complicitat social de les entitats i d'aquesta manera augmentar la mobilització i participació.

1. Reptes assequibles:

«No hi ha fracassos si escollim bé els objectius» (ANC)

És bàsic tenir molt clars quin són els objectius i els propòsits de l'entitat, les fortaleses i les debilitats, per tal d'establir reptes realistes i assumibles. Les petites fites motiven a continuar

i reforcen el moviment: «Viure cada petit èxit com una gran victòria» PAH

«Si haguéssim pensat que l'objectiu era la independència en si, haguéssim fracassat, per això vam planificar amb seny objectius assumibles» ANC

2. Un missatge i una causa:

El missatge ha de ser senzill i clar, perquè tothom pugui fer-lo seu, i que identifiqui de manera ràpida la causa. I la causa que ha de ser definidora de l'entitat i ha de provocar sentiment i motivar l'acció de les persones, el per què és tant o més important que l'organització.

«Stop desnonaments» PAH

«Mulla't » FEM

«Via Catalana cap a la independència» ANC

3. Cedir el protagonisme

Cal tenir molt clar a qui volem aconseguir mobilitzar i fer-los **protagonistes**. D'aquesta manera es garanteix que les persones no només difondran el missatge, també es sentiran compromesos amb la causa. I com més compromesos més garantia d'èxit tindrà la mobilització.

«La ciutadania estava molt implicada en el procés independentista [...]La diferència és que en la manifestació del 2012 van tenir un paper més passiu a diferència de la Via Catalana on cada participant es sentia protagonista». (ANC)

4. Xarxes socials i mitjans de comunicació

Les xarxes socials fan possible un gran impacte a un cost econòmic molt baix. Són de fàcil accés, tenen un cos molt reduït i a través

seu es poden difondre informacions de manera viral. Aconseguir sortir als mitjans de comunicació generalistes no sempre és fàcil, però hi ha alternatives i s'ha de tenir en compte que cal invertir temps en comunicar.

5. Padrins i ambaixadors

Comptar amb el recolzament d'algun personatge famós sempre és garantia de tenir una major repercussió i pot ajudar a sortir a la premsa.

En el cas del «Mulla't» personatges com Pep Guardiola, Victor Valdés, Gemma Mengual o Joan Pera han estat la cara visible de la campanya.

«Volem donar una bona notícia» era el lema del Banc dels Aliments que utilitzava els periodistes Carles Francino i Agnès Marquès com a imatge.

L'Assemblea Nacional Catalana va buscar complicitats entre persones destacades del món de la cultura com l'actriu Montserrat Carulla o l'actor Joel Joan.

6. Cooperar i treballar en xarxa

Com més sectors s'aconsegueixin involucrar a

més gran serà la mobilització i el seu impacte. És necessari tenir molt en compte els nivells de

col·laboració amb altres entitats per exemple que permetin una expansió i un suport a la causa o a la entitat. El treball en xarxa és fonamental.

Fundació Esclerosi Múltiple: Treballa amb 620 piscines municipals: “posar-hi il·lusió i buscar complicitats”.

7. Mesurar i explicar l'impacte

És important que un cop acabada la campanya es faci una valoració. Si és negativa servirà per millorar, fer autocrítica i canviar l'estratègia. I si

és positiva permetrà donar visibilitat a l'esforç tant de les persones que han participat com de la pròpia organització.

Gran Recapte: 3.634.000 quilos **Via Catalana:** 2.000.000 de participants, 5.000 voluntaris, 1.000 periodistes acreditats. **Mulla't 2013:** 42.000 km recorreguts i 300.000 euros recaptats.

Laura Casas – Federació d'Ateneus de Catal

---

6 claus a tenir en compte en la creació d'un web associatiu

La pàgina web d'una entitat és la carta de presentació d'aquesta en el món virtual. Us presentem un seguit de consells que cal tenir presents a l'hora d'engegar un projecte d'aquesta magnitud.

---

1. Transmetre l'essència de l'entitat

Abans d'engegar un projecte d'aquesta magnitud, és imprescindible valorar amb els membres de l'entitat quina és la imatge que volem difondre. **El web serà la nostra cara visible a la Xarxa** i cal que, tant en el disseny com en el contingut, quedin ben marcades les característiques que defineixen la nostra organització. En aquest sentit, és interessant crear un petit apartat on

s'expliqui "qui som" i "què fem" de manera acurada.

2. Atractiu a la vista

La pàgina web és la nostra carta de presentació i és important que sigui agradable per a l'usuari. La primera impressió serà clau perquè els internautes guardin la pàgina a la seva llista de webs destacats, i per tant, adquireixin una bona imatge de l'entitat, o per el contrari, la descartin. Per atreure l'atenció del públic cal:

- Bona combinació de colors. És aconsellable utilitzar els colors corporatius de l'entitat i combinar-los de manera que el resultat sigui atractiu a la vista.
- Ben estructurada. Una bona distribució de les seccions crea sensació d'espai i no espanta.
- Evitar l'excés d'elements. No per tenir una pàgina web carregada d'elements, animacions i informació, aquesta guanya en qualitat. Normalment, les millors webs són aquelles més senzilles i on res està situat a l'atzar.

3. Fàcil d'utilitzar

L'espai web de la nostra entitat ha d'estar pensat per a l'usuari. Hem de tenir present que no tothom està acostumat a navegar per la xarxa, i que per tant, la navegabilitat ha de ser senzilla:

- Distribució estudiada. S'aconsella que les seccions i elements més destacats del web i que poden ser de major interès per al públic, siguin visibles a primer cop d'ull.
- Menú senzill i ús adequat dels enllaços interns per facilitar la mobilitat per la pàgina.
- Dotar-la d'un cercador eficient per facilitar la recerca de contingut.

4. Imatge de modernitat i dinamisme

Una bona pàgina web que busca fidelitzar usuaris, necessita **renovar-se periòdicament**. Ha de

ser dinàmica i comptar amb elements variables que la permetin mostrar una imatge de modernitat i progrés constant. Si una persona accedeix al web i no hi troba quelcom diferent, tard o d'hora deixarà d'entrar-hi.

De la mateixa manera que amb el disseny i l'estructura, és necessari que els **continguts es renovin diàriament**. Cal que la pàgina estigui viva i sempre al dia. L'actualitat és clau per **donar prestigi i valor afegit** a la pàgina. Aquelles que siguin capaces de publicar primícies, sempre amb rigor informatiu, aconseguiran un públic fidel i convertir-se en referent dins del sector.

5. Continguts visuals

Tot i que el contingut principal serà transmès a partir de text, és important **nodrir el web d'elements virals** que ajudin a la lectura i facin la informació més visual. Parlem de galeries fotogràfiques, imatges, vídeos o esquemes que faran la pàgina més atractiva i convidaran als usuaris a compartir la informació. En aquest sentit, és preferible **evitar un ús abusiu del text**.

6. Fomentar la interactivitat

Un mecanisme **imprescindible per fidelitzar** els usuaris és la interacció amb aquests. Cal dotar la pàgina web d'eines per comunicar-nos amb ells i generar un clima de diàleg en el que els internautes es puguin sentir part activa del nostre espai web. Per assolir aquest objectiu podem:

Donar protagonisme a les **xarxes socials**. Caldrà analitzar prèviament a quines ens interessa tenir presència.

Afegir l'opció de crear **comentaris** a les notícies.

Fer **enquestes i promocions** on es demani la col·laboració dels usuaris.

Com afecta la llei de transparència estatal a les entitats no lucratives

---

La llei de transparència espanyola obliga les entitats no lucratives a ser transparents i a facilitar a la ciutadania l'accés a la seva informació.

En aquest recurs s'exposen els motius que han mogut l'Administració general de l'Estat a aprovar una llei que vol significar un avenç en la història democràtica de l'Estat espanyol. La publicitat activa i el dret d'accés a la informació pública són les eines fonamentals per donar compliment a aquest objectiu, que a més d'implicar totes les administracions públiques, vincula també les entitats sense ànim de lucre.

A continuació, farem una anàlisi de les qüestions més rellevants que afecten les entitats del Tercer sector.

1. Què pretén aquesta llei?

La Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i al bon govern, aprovada per l'Administració de l'Estat, pretén incrementar i reforçar la transparència en l'activitat pública, obligant les administracions i entitats públiques, i aquelles que són privades però ofereixen serveis suportats amb fons públics a fer publicitat activa sobre la forma en què aquests fons es gestionen.

Això vol dir que hauran de difondre determinada informació sense esperar una sol·licitud concreta dels ciutadans o ciutadanes als seus portals web.

Per altra banda, la llei configura el dret d'accés a la informació pública de les persones i estableix que es podrà exercir sense necessitat de motivar la sol·licitud. Aquest dret, però, es limitarà d'acord amb la naturalesa de la informació o/i per l'entrada en conflicte amb altres interessos

protegits, com ara la protecció de les dades personals.

A més, estableix **les obligacions de bon govern que han d'assumir els responsables públics**, d'acord amb uns principis ètics i d'actuació.

Finalment, fixa les conseqüències jurídiques del seu incompliment per tal de poder-se exigir les corresponents responsabilitats per a tots aquells que desenvolupen activitats de rellevància pública.

La llei afecta totes les administracions públiques, però també entitats del Tercer sector que tenen la condició de perceptores de fons públics, les quals venen obligades a reforçar la transparència de la seva activitat.

2. A quines entitats sense ànim de lucre afecta aquesta llei?

La llei afecta les entitats sense ànim de lucre pel que fa a la regulació sobre publicitat activa, i

només aquelles que compleixen els següents requisits:

Entitats sense ànim de lucre que perceben durant el període d'un any **ajudes o subvencions públiques en una quantia superior a 100.000 euros**.

Entitats sense ànim de lucre quan almenys el **40% del total dels ingressos anuals provinquin d'ajudes o subvencions públiques**, i sempre que siguin almenys de 5.000 euros.

3. Qui controla que les entitats siguin transparents?

L'organisme estatal encarregat de controlar la transparència és l'òrgan dependent del **Consell de Transparència i de Bon Govern** adscrit al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques que segons la norma tindrà naturalesa independent.

Aquest organisme tindrà la **competència de resoldre sobre aquells recursos interposats pels ciutadans i ciutadanes que impugnin resolucions desestimades**. Aquest recurs substitueix al recurs administratiu i té caràcter potestatiu.

La llei es remet a un posterior reglament que regularà el procediment sancionador i considera una infracció greu el incompliment reiterat de les obligacions de publicitat activa.

4. A on es publica la informació?

De forma general, **la informació es farà pública a les seues electròniques o pàgines**

web de les entitats. Tot i això, en el cas de ser entitats sense ànim de lucre que persegueixin exclusivament fins d'interès social o cultural, amb un pressupost inferior a 50.000 euros, es podran utilitzar els mitjans electrònics posats a disposició per l'Administració Pública de la qual provingui la major part de les ajudes o subvencions públiques percebudes.

5. Què és el portal de la transparència pública?

L'Administració general de l'Estat crearà una pàgina web que farà la funció de **Portal de transparència pública** i que facilitarà l'accés als ciutadans a tota la informació referent a l'administració de l'Estat d'acord amb el principi d'accessibilitat, interoperabilitat i reutilització.

6. Catalunya té competència per a regular les obligacions de transparència?

La llei permet que altres administracions, siguin autonòmiques o locals, elaborin altres mesures complementàries i de col·laboració per al

compliment de les obligacions de transparència. Així **s'està portant a terme l'elaboració d'una llei de transparència catalana**, actualment en debat parlamentari, havent-se ja elaborat un document de treball amb caràcter de proposició de llei.

Podeu obtenir més informació a la notícia publicada sobre aquesta qüestió a Xarxanet.

7. Quin dia hem de complir amb les obligacions de publicació?

D'acord amb la llei, la normativa entrarà en vigor a partir de l'11 de desembre de 2014, és a dir, un any després de la seva publicació al Butlletí Oficial de L'Estat.

Claus per elaborar la memòria de l'entitat

Com ha de ser una memòria? Quins continguts cal posar? Com cal estructurar-la? Us oferim una sèrie de consells per estructurar i redactar la vostra memòria.

Les entitats no només ens hem de centrar en realitzar la nostra tasca d'intervenció, sinó que també hem de mostrar i visibilitzar què fem, com ho fem i quina repercussió té aquesta acció.

Aquest fet ens permet generar confiança en l'entorn, ampliar la base social, guanyar legitimitat i explorar noves vies per a la captació de fons. Quatre elements essencials per continuar desenvolupant la nostra acció de la millor manera possible.

En aquest sentit, la **memòria esdevé una eina essencial per millorar la visibilitat de la nostra organització i avançar cap a la cultura de la transparència i la rendició de comptes.**

Per tal de facilitar que aquest document pugui ser també una carta de presentació de l'entitat, tot seguit trobareu una sèrie de consells que us ajudaran a estructurar i redactar la vostra memòria. Aquestes pautes són orientatives i adaptables a la vostra idiosincràsia.

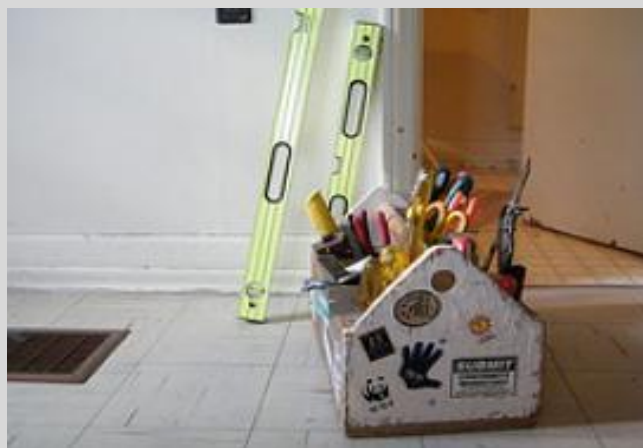

1. Presentació de l'entitat i elements més destacables d'aquesta

Quan una persona té entre les seves mans (o a la pantalla) la nostra memòria ha de poder fer-se una idea de qui som, per a què treballem i amb qui ens relacionem per tal d'aconseguir la nostra finalitat. Per aquest motiu, entre els aspectes que hem de destacar a la presentació no poden faltar els següents elements:

- **Orígens i trajectòria:** Com i quan es va posar en marxa l'organització (inicis) i per quines etapes o fases hem passat (trajectòria). Així mateix, hem de definir quina és la nostra raó de ser (missió), que volem aconseguir amb el desenvolupament de la nostra activitat (visió) i quines pautes, normes i actituds guien el dia a dia de l'organització (valors).
- **Dades de contacte:** Nom de la persona responsable de l'entitat i detall de les diferents vies disponibles per contactar amb nosaltres; adreça, telèfon, correu electrònic, Facebook, Twitter, LinkedIn, etc.
- **Òrgans de govern:** Nom de les diferents persones que integren la junta directiva i/o patronat i el càrrec que n'ocupen. A més, si la nostra entitat compta amb algun consell assessor, també detallarem el nom d'aquestes persones i la seva funció.
- **Membres de l'organització:** Detall de les diferents persones que conformen l'organització. En concret, especificarem el nombre de persones sòcies, el nombre de persones voluntàries i el nombre d'assalariades. També adjuntarem un organigrama que ajudi a visibilitzar com funcionem i organitzem l'equip de treball.
- **Relació amb altres entitats i participació en organitzacions de segon nivell:** Finalment, realitzarem una

- breu explicació de les entitats amb les quals col·laborem i el tipus de col·laboració i finalitat d'aquesta. També detallarem el nom de les diferents
- plataformes, federacions i coordinadores on participem.

2. Informació sobre la situació econòmica

Fer pública la informació relacionada amb l'estat econòmic de l'entitat ajuda a generar confiança i és la base per avançar cap a la cultura de la transparència i la rendició de comptes. A continuació es presenten alguns dels elements que podeu incorporar. Per a més informació, no dubteu en contactar amb el Servei d'Assessorament Econòmic.

- **Balanços i comptes de resultats:** Explicació de quina és la situació comptable de l'any finalitzat i comparativa amb l'any anterior.
- **Procedència i destí dels recursos econòmics:** Detall de les entrades que hem tingut durant aquest any, diferenciant entre les fonts pròpies (quotes, donacions, venda de productes o serveis, etc.), fonts privades (empreses, obres socials, fundacions, etc.) i fonts públiques (administració local, diputació, Generalitat, estat, Unió Europea, etc.). També detallarem de quina manera s'han repartit les despeses. Per tal de fer més

accessible i comprensible aquesta informació, us recomanem que incorporeu algunes taules i gràfics.

- **Recursos materials:** Explicació de quins són els mitjans materials amb els que comptem per al desenvolupament de les diferents activitats.

3. Informació sobre l'activitat desenvolupada i impacte d'aquesta

Normalment, les entitats posem l'èmfasi en explicar amb molt de detall quines activitats, projectes o serveis hem portat a terme, de quina manera s'han desenvolupat i lo bé que ens han sortit aquestes. Però **acostumen a ser poc crítics amb nosaltres mateixos i no destaquem quines iniciatives no han sortit com esperàvem**, quines dificultats hem tingut o quins errors hem comès. Avançar en aquest terreny i posar de relleu quins aprenentatges hem tret dels obstacles trobats també és un indicador de la transparència a l'entitat.

Així mateix, en aquest camí cap a la transparència i la rendició de comptes, és important que fem

pública l'avaluació realitzada i, en concret, destaquem quin impacte han tingut les activitats en les persones participants.

4. Altres elements a tenir present

Finalment, assenyalar que a l'hora d'elaborar la memòria també és important que tinguem present aquests dos aspectes:

- Redactar el contingut amb un llenguatge clar i fresc
- Estructurar la informació correctament, facilitant la claredat del redactat i fent-ho atractiu per al públic al qual s'adreça

Marina Aguilar – Fundació Pere Tarrés

“A partir de gener, totes les entitats hauran de portar comptabilitat de doble partida i presentar l'impost de societats”

L'aprovació de la Llei de l'Impost de societats confirma que totes les entitats es veuran obligades a presentar aquest impost i, per tant, a fer canvis en la seva gestió en matèria econòmica.

ENTREVISTA. Cristina Ros, tècnica del departament econòmic de Suport Associatiu.

En els darrers mesos, moltes entitats estan vivint amb preocupació les conseqüències que les diferents mesures incloses dins la reforma fiscal poden tenir sobre la seva gestió quotidiana.

Per això, parlem sobre la recent aprovació de la Llei de l'Impost de societats amb Cristina Ros, diplomada en Ciències econòmiques i empresarials i tècnica del departament econòmic de Suport Associatiu, dedicada des de fa 6 anys a l'assessorament a entitats no lucratives en matèria fiscal i comptable.

El passat dia 28 de novembre es va publicar la Llei de l'impost de societats. En què afecta les entitats no lucratives?

A partir de l'1 de gener de 2015 totes les entitats sense excepció hauran de presentar l'impost de societats. Fins ara, les entitats que complien els tres requisits que marcava la normativa estaven exemptes de presentar-lo, però amb la reforma s'elimina aquest supòsit d'exempció previst en

l'article 9.3 del Reial Decret 4/2004, vigent fins el 31 de desembre de 2014.

Què implica haver de presentar l'impost?

La presentació de l'impost de societats comporta que les entitats hauran de portar la comptabilitat en la modalitat de doble partida i de forma que quedin identificats els ingressos i les despeses exemptes i no exemptes. La comptabilitat proporciona a l'entitat els estats comptables necessaris per poder fer la declaració de l'impost de societats. Cal, doncs, que les entitats disposin d'un programa informàtic adaptat al Pla de comptabilitat de les entitats no lucratives.

Implicarà també una despesa econòmica?

No necessàriament. La presentació de l'impost de societats no sempre implica una despesa econòmica directa per a les entitats. Les rendes gravades són els beneficis de l'activitat econòmica, és a dir, ingressos menys despeses.

Per tant, en principi, totes aquelles entitats que no facin activitat econòmica i que no tinguin ingressos de rendes no exemptes -com ara

els interessos bancaris- no hauran de pagar res en concepte d'impost de societats. En cas d'existir beneficis d'activitats econòmiques, el tipus impositiu a aplicar serà d'un 25%.

Ara bé, les entitats sí que hauran de dedicar uns recursos econòmics per poder adaptar la comptabilitat i confeccionar l'impost de societats. És possible que hagin de pagar per la confecció de la comptabilitat, l'adquisició d'un programa comptable adaptat al Pla de comptabilitat de les entitats no lucratives i, fins i tot, per la confecció i presentació de l'impost, a causa de la seva complexitat.

Quan s'ha de presentar l'impost?

La nova Llei 27/2014 de 27 de novembre afecta els exercicis econòmics iniciats durant l'exercici 2015.

La presentació de l'impost s'ha de fer dins dels 25 dies naturals següents als sis mesos posteriors a la finalització de l'exercici econòmic de l'entitat.

Les entitats que tenen un exercici econòmic de gener a desembre, hauran de portar comptabilitat de doble partida des de gener de 2015 perquè hauran de presentar l'impost entre l'1 i el 25 de juliol de 2016.

Les entitats que, en canvi, tenen un exercici econòmic de setembre a agost, hauran de portar comptabilitat de doble partida des de setembre de 2015 que serà el primer exercici econòmic iniciat a 2015. Un exercici iniciat al setembre de 2014 no es veuria afectat.

La llei afecta les entitats declarades d'utilitat pública?

Dependrà de si l'entitat ha optat pel règim fiscal de la Llei 49/2002 o no.

Les entitats acollides a la Llei 49/2002 no es veuen afectades per la reforma fiscal, perquè ja estaven obligades a presentar l'impost i seguiran tributant al 10% per les rendes no exemptes com fins ara.

La resta d'entitats declarades d'utilitat pública sí que es veuran afectades: a partir de 2015 estaran obligades a presentar l'impost de societats.

Montse Mateo – Suport Associatiu

El procés de captació i selecció de voluntaris

Estratègies a tenir en compte a l'hora de fer cerca de voluntaris. La cerca de voluntaris és tot un procés que comença en saber qui sou, què feu i perquè voleu voluntaris, i acaba en la integració i adaptació dels nous voluntaris als equips de treball de l'associació.

---

1. Com fer captació de voluntaris?

En primer lloc abans d'iniciar una selecció de voluntaris, l'associació ha de tenir elaborat el **projecte de voluntariat**: paper dels voluntaris, estructura, organització, càrrecs, drets, deures... Un cop aclarits aquests punts clau del projecte de voluntariat, no abans, podeu procedir a la recerca de voluntaris.

Realitzar una captació de voluntaris no significa

fer una crida de voluntaris, que vinguin i que es posin a treballar a l'associació. La selecció de voluntaris és tot un procés que comença per pensar en qui sou, què feu i per què voleu voluntaris i acaba en la integració i adaptació dels voluntaris nou vinguts als equips de treball de l'associació.

Per tal de portar a terme aquest procés us facilitem algunes orientacions perquè les adapteu i aprofundiu segons les necessitats de la vostra associació:

La Planificació: és important invertir esforços en una bona planificació de la recerca, ja que molts cops les persones que trobareu seran la base del projecte que vulgueu tirar endavant. Planificar vol dir organitzar els recursos

disponibles en acord amb els objectius perseguits. Els objectius vénen definits per l'anàlisi de necessitats de la realitat social de la població a qui va destinat el vostre servei, així com per l'ideari que sustenta la vostra entitat. Els recursos a què ens referim són: econòmics, humans, materials, espacials, temporals, aspectes legals,...

Què busquem: Tenint en compte la filosofia de l'entitat i partint sobretot dels objectius fixats, caldria fer un esquema del perfil de voluntari/a que s'adequaria millor a les tasques dissenyades per a ser realitzades pels voluntaris (edat, sexe, habilitats, coneixements, experiències...).

Seleccionar o formar: Un criteri a decidir abans de dissenyar el perfil de voluntari/a, és si agafeu a tothom i després els feu passar per un procés de formació, o bé si agafeu només aquells que compleixen una sèrie de característiques concretes, de manera que no calgui formar-los."

2. Estratègies de recerca

- Recerca puntual: **pensar una activitat de reclam puntual cada principi de curs o cada final de curs.**
- Recerca continuada: **encarregar algú de les crides de voluntariat que es facin de manera regular.**

Algunes tècniques a l'hora de fer cerca de voluntaris serien la de publicar crides de voluntariat a revistes o cartells que tinguin presència en l'àmbit que us interessa; fer una fira o festa oberta al públic on quedi clar l'objectiu de captació de voluntaris, etc.

És per això que cal:

- **Procurar** transmetre ben clarament **quin tipus d'entitat sou,**

- **quin perfil de persona busqueu, quin tipus de tasca realitzarà el voluntari/a.**
- **Utilitzar** mètodes directes, **evitar missatges impersonals.**
- **Tenir cura de la imatge externa de la vostra entitat.**
- Reconèixer i mostrar les avantatges, **oportunitats que té fer de voluntari/a a la vostra entitat.**
- **Identificar** fonts de proveïment de voluntaris: **instituts, grups de joves, grups de gent gran, etc.**
- **Identificar** llocs on poder fer propaganda o crides: **punts d'informació juvenils, cartelleres d'anuncis d'escoles, centres socials, etc.**

Altres propostes possibles:

- Entrar en contacte o intercanvi amb les associacions veïns, del barri, les associacions de comerciants, ONGs, etc.
- Entrar en contacte amb associacions que tractin els mateixos temes o similars que nosaltres.
- Aprofitar els serveis institucionals:

Servei Català del Voluntariat: Web de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària (Generalitat de Catalunya) on, entre altres coses, fan difusió per internet de les activitats i de les crides de voluntaris de les associacions de Catalunya. Les crides publicades en aquest portal podran ser seleccionades per publicar-se a l'Abast", el butlletí electrònic de Xarxanet on, quinzenalment, es fa un recull de notícies destacades, cursos, actes, recursos de coneixement, finançament i crides de voluntariat.

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona: A la secció Taula d'Anuncis i Recursos del portal web podreu afegir la vostra crida.

Coordinadora d'ONG Solidàries: Totes aquelles organitzacions membres de la coordinadora poden fer difusió de les seves crides de voluntariat contactant amb aquesta a través del 972.21.99.16 ó solidaries@solidaries.org

Federació Catalana de Voluntariat Social: L'entitat publica a la web les crides de voluntariat de les organitzacions federades.

Hacesfalta.org: Aquest portal permet, a totes les entitats registrades prèviament, publicar les demandes de voluntariat.

Oficines de voluntariat municipal: Diferents pobles i ciutats de Catalunya contenen amb un recurs adreçat a la promoció del voluntariat entre la ciutadania.

Torre Jussana: El Centre de Serveis a les Associacions de Barcelona publica a la seva web totes aquelles crides de voluntariat que les entitats de la ciutat els hi envien a través del correu tjussana@bcn.cat.

Voluntariado.net: Aquesta web, promoguda per entitats de voluntariat, ofereix la possibilitat de publicar al taulell d'anuncis les vostres demandes.

3. La selecció de voluntaris

Una vegada l'associació tingui feta la **captació de persones candidates per fer de voluntaris, es realitzarà la selecció**. La selecció de voluntaris, implica escollir entre tots aquells candidats que es presentin a la vostra entitat, a la persona més adient, tan en característiques de personalitats, aptituds, formació, experiència, motivació, etc, per a realitzar l'activitat que durà a terme dins de l'organització.

Partint d'això, abans de començar la selecció haureu de tenir clars un parell d'aspectes. Per un banda, **les tasques a desenvolupar pel voluntari**, i per l'altra banda, **el perfil de voluntari que necessiteu**.

El procés de selecció té com a aspecte primordial la informació: informar als candidats sobre l'organització, informar-vos sobre el voluntari i finalment decidir la seva incorporació o no a l'associació.

Abans d'entrar en el que seria pròpiament la selecció, heu de tenir en compte tot una sèrie d'aspectes. Seleccionar implica incorporar a uns però també deixar fora a una altres. Per aquesta raó ens heu de plantejar **què feu amb la persona que no és seleccionada**.

Una de les possibilitats és que es quedi en la reserva, podeu trobar a una persona que encaixa amb la vostra organització però que no reuneix el perfil adient per a la tasca a cobrir o que existeix una altra persona que és més adient a aquest. La idea és tenir un arxiu amb les fitxes d'aquestes persones al què pugueu recórrer en cas de necessitar nous voluntaris.

Una altra possibilitat és oblidar-vos de la persona no seleccionada, serien aquelles persones que no encaixen amb la vostra organització, per tant, no té sentit donar-los-hi esperances.

Serà també important tenir en compte el temps que passa des de que és realitzada la selecció fins que s'incorpora el voluntari. Seria ideal que fos el

mínim temps possible, per tal que tingueu una millor visió global dels candidats, que us faciliti la decisió final i que pugueu comunicar el resultat en la major brevetat possible. **Si passa molt de temps la disponibilitat dels candidats pot haver canviat molt.**

4. En funció de què seleccionen?

Com associació s'heu de delimitar al màxim i de la manera més clara possible les característiques dels llocs a ocupar. Això us facilitarà la delimitació precisa dels requisits que a de complir el candidat i la posterior clarificació del perfil del voluntari que busqueu.

Per a la realització d'una bona selecció és important tenir clars com associació, els objectius que es pretenen aconseguir. Si no es tenen presents es pot acabar perdent molt de temps i sense haver aconseguit cap resultat.

Bàsicament, els principals objectius a proposar-vos quan us disposeu a realitzar la selecció de voluntaris serien:

- Trobar voluntaris amb el perfil adient per a cobrir les necessitats de l'associació.
- Facilitar informació al potencial voluntari/a sobre l'entitat.
- Obtenir informació del voluntari/a amb la finalitat de conèixer-lo bé.
- Orientar al voluntari/a per a què aprofiti al màxim els seus recursos (ja sigui a la vostra entitat o a una altra).
- Aconseguir la incorporació del voluntari/a a l'organització.

Segons es doni més o menys importància a cada un d'aquests objectius, prioritzareu unes activitats o unes altres a l'hora de portar a terme la selecció.

5. Com fer la selecció de voluntaris?

Pel procés de selecció us proposem

bàsicament dos tipus d'activitats:

- 1. La xerrada:** us servirà per a informar als candidats sobre l'organització. Té sentit en la mesura que pugueu convocar-los a tots un mateix dia, realitzar xerrades individuals és poc eficaç. Pot ser que els participants, s'hagin adreçat a vosaltres sense saber ben bé qui sou, ni què feu. Per tant, el proporcionar-los aquesta informació pot fer de selecció natural.

Podeu aprofitar aquesta trobada per a què us entreguin el currículum i que responguin un breu qüestionari, que us permeti fer una primera selecció.

És important que al final de la xerrada doneu als participants per escrit un resum de la mateixa (tríptic de l'entitat, document de presentació que tingueu,...). D'aquesta manera, una vegada estiguin a casa podran donar-li un cop d'ull per a recordar el que se'ls ha explicat. Durant la xerrada cal que diferencieu dos moments: la presentació de l'organització i el torn de preguntes.

- 2. L'entrevista:** us permetrà informar-nos sobre les aptituds, actituds, motivacions i interessos del voluntari/a. Podeu realitzar dos tipus d'entrevista: una d'inicial per a què pugui explicar-vos o aclarir-vos els aspectes del seu currículum i del qüestionari que els haureu passat el dia de la xerrada; i una altra de profunditat en què el voluntari pugui descobrir les possibilitats d'actuació en l'associació, i vosaltres pugueu comprovar la seva idoneïtat per a desenvolupar les tasques que s'han de cobrir.

La nostra recomanació en portar a terme les entrevistes seria la de fomentar un ambient d'informalitat que us permeti l'espontaneïtat del voluntari però amb cert grau

d'estructuració per a obtenir una bona informació.

Finalment només destacar que aquest procés, perd el seu sentit si no es realitza d'una manera continuada. Per tant, a partir de la **captació i selecció dels voluntaris**, com

associació us heu de plantejar nous aspectes a treballar amb aquests, com són l'orientació i l'acollida de voluntaris, ja que aquests aspectes també formarien part d'aquest mateix procés

Júlia Ramos – Fundació Pere Tarrés

---

5 factors clau per millorar la gestió del voluntariat

ARTICLE D'OPINIÓ

A l'hora de centrar-nos a millorar la gestió del voluntariat, en què ens hem de fixar? Fruit de l'experiència en l'acompanyament d'entitats per millorar la gestió del seu voluntariat, us oferim un recull de 5 factors que han ajudat a millorar significativament el voluntariat.

1. La implicació dels voluntaris a través de la missió de l'entitat

Un dels factors més importants per atraure, implicar i motivar les persones és la pròpia missió i causa principal de l'entitat. Segons Lesley Hustnix, expert en voluntariat, actualment les persones tendeixen a identificar-se principalment amb la causa de l'entitat, mentre que el paradigma clàssic del voluntariat s'havia basat en la identificació envers la pròpia organització i les normes. No motivem doncs amb raons

organitzacionals, sinó amb la causa!

La gestió del voluntariat està passant a ser un dels elements prioritaris a abordar per part de moltes entitats no lucratives. Aquesta focalització en la gestió dels nostres col·laboradors no és una casualitat. En un moment en què els recursos econòmics van de baixa i els problemes socials que es volen atendre creixen, es fa especialment necessari tenir més i millors voluntaris. Més gent implicada donant el millor de si mateixos! A continuació us oferim 5 factors per millorar la gestió del voluntariat:

2. El contracte psicològic entre l'entitat i el voluntari

Entre el voluntari i l'organització es recomana que se signi l'anomenat document de compromís. En aquest document s'especifiquen qüestions formals

com les tasques que desenvoluparà el voluntari, el temps i horari de dedicació o els drets i deures. Més enllà d'aquest document – de vital importància- cal tenir present el contracte psicològic. És a dir, treballar molt bé què s'espera donar i rebre entre el voluntari i l'entitat. Cal ajustar expectatives en àmbits com els objectius i criteris de les funcions a desenvolupar, la manera de treballar en equip i per separat, o – sobretot- les agendes ocultes (què espera el voluntari més enllà de la pròpia tasca: Aprendre? Oportunitats? Contactes? Fer Currículum? Reconeixement?).

3. El secret de les eines pràctiques en els moments clau

La gestió del voluntariat té una sèrie de moments clau que cal processar molt bé per garantir una experiència profitosa a dues bandes. Invertir en aquests moments ens alliberaran de possibles riscos o problemes futurs. En poden ser un exemple la selecció de voluntaris, l'acollida, o el seguiment. Construir i disposar de bones eines per desenvolupar aquests moments és de gran ajuda. En poden ser exemple un document de criteris per seleccionar els voluntaris, una bona pauta i materials d'acollida, una fitxa d'informació bàsica del voluntari, una bona base de dades per fer seguiment o el propi pla de voluntariat. En tots els casos, cal que aquestes eines siguin el màxim de senzilles, intuïtives i útils. Ens han d'ajudar, no complicar!

4. Visió i actitud de les persones clau i dels òrgans de decisió

Qui dona suport a l'acció del voluntariat dins

l'organització? Tothom té la mateixa visió sobre el paper del voluntariat dins l'entitat? Cal tenir en compte que el voluntariat toca directament el model d'entitat, i que sovint provoca canvis organitzatius que poden comportar resistències.

Per aquesta raó el lideratge, els consensos i la participació de persones i grups clau seran vitals perquè el paper del voluntariat dins l'entitat estigui clarificat i on totes les parts donin el millor de si mateixes.

5. Disposar d'un dinamitzador, començar a caminar i aprendre de la pràctica

Un dels factors que més ajuden a millorar la gestió del voluntariat és la incorporació d'una persona remunerada – o amb suficient temps- que lideri i dinamitzi el voluntariat. I tenir clar que no és una despesa, sinó una inversió que generarà molt de retorn. Un altre dels aspectes que més ajuden les entitats, especialment aquelles que encara tenen molts pocs voluntaris i que volen fer un salt, és atrevir-se a començar a caminar. Es tracta de començar des de petit, focalitzant-se en desenvolupar bé els aspectes clau com la captació, la selecció, l'acollida o el seguiment/fidelització. Cal ser valents, atrevir-se a començar a treballar amb el voluntariat i sobretot, aprendre del que fem bé i del que fem malament.

Joan Cuevas – Fundació Pere Tarrés

Reflexions sobre la Llei del Voluntariat!

ARTICLE D'OPINIÓ

Així, pel broc gros: a mi personalment em sembla **una bona Llei**. Una Llei que, sense enfrontar-s'hi, surt al pas de diversos models de gestió sobre la participació ciutadana en els afers socials. O, per a dir-ho tal com correspon, surt al pas d'altres models de polítiques públiques sobre voluntariat. Ja sabem que de vegades es camuflen posicionaments polítics sota l'aparença de simples procediments de gestió. I no. Estem davant d'una o d'una altra política en matèria de voluntariat. De colors ben diferents.

En un moment com l'actual, en què la crisi fa estralls arreu, més que mai cal prioritzar i dibuixar les línies vermelles que separen el model català de voluntariat de la resta de models, allà on neixin o es cultivin.

Efectivament, estem davant un moment en què molts sectors poden tenir la temptació d'instrumentalitzar 'les bones persones' que volem fer voluntariat. I portar-nos a fer de tot, convocades per ... ajuntaments, consells comarcals, empreses, diputacions, biblioteques, col·legis professionals, clubs esportius, escoles,

governos autonòmics o estatals ... o fins i tot entitats! N'hi ha que espremen l'horari dels voluntaris fins a dissimular una jornada laboral. Però no tot s'hi val!

Què ens diu la Llei? Doncs que no.

Que és molt important donar a cadascú el que li correspon. I que és a les entitats, a la xarxa associativa, a qui li escau la iniciativa de 'criidar' el voluntariat. Són les entitats les que han de veure i anunciar les oportunitats de voluntariat. Les que tenen el contacte, el coneixement, el diagnòstic i el pronòstic de la realitat de ben a prop perquè l'atenen diàriament. Per tant, com que elles tenen l'expertesa en aquests afers, tenen alhora la responsabilitat i l'autonomia per a treballar comptant amb voluntariat.

La Llei els dóna el lloc d'adultesa que les entitats mereixen.

Per tant, el que la Llei fa és **assenyalar quina és la ruta idònia**. I diu que a ningú més no li escau fer aquesta tasca. És rellevant aquest detall, més del que sembla. Perquè si no és respectat, diu la Llei, poden sorgir males pràctiques de tota mena, que promouran actituds cíviques i solidàries però de caràcter individual, desubicades, desenxarxades, no emmarcades en el 'lloc natural' on la persona, en peu d'igualtat, col·labora, participa, decideix i actua.

Certament, és una Llei molt **orientada a vetllar per la intervenció del voluntariat social dins la xarxa**. I també és cert que el voluntariat cultural o fins d'algun àmbit del lleure de vegades no es troba del tot emmarcat en aquest esquema. Perquè expressa que ell no atén terceres persones vulnerables. Aquesta és la diferència. O una de les

diferències. En canvi, parla d'identificar-se amb el dinamisme i la vitalitat de la pròpia associació i dels seus socis col.laboradors. Penso, però, que no ho enfocaríem adequadament si la intervenció en l'espai públic no la lliguem a l'exercici comú que a tots ens relliga: la de responsabilitzar-nos de la transformació social generadora d'oportunitats per a les persones...

D'altra banda, el **voluntariat social** (o l'ambiental, o el comunitari, o l'internacional) i **l'associacionisme cultural** sabem que les nostres actuacions afecten tant l'entitat, com a la persona voluntària, com a la persona o a la realitat –la natura, en el cas del voluntariat

ambiental- que n'ha de sortir beneficiada. D'aquí la necessitat d'una Llei comuna que abasti aquests tres elements i sigui prou flexible com per articular-los de la manera més sensata possible . La Llei l'hem redactada amb la voluntat de regular el flux de persones que participen a les entitats com a voluntaris/es, les entitats que interactuen a la xarxa associativa i les persones que se'n beneficien. Res que no calgués de totes totes.

**Eulàlia Mas – gerent de la Federació Catalana de
Voluntariat Social**

Xarxanet.org és la xarxa **associativa i de voluntariat** de Catalunya. Un portal d'internet impulsat pel Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya posat en marxa el 2003 amb l'objectiu d'enfortir les entitats i millorar la tasca dels **voluntaris** per reforçar així un sector que permet la transformació i la millora de la nostra societat.

Els continguts d'aquesta revista han estat seleccionats entre els més vistos l'any 2014. Tots els continguts del document, així com tots els continguts del portal Xarxanet.org, han estat elaborats per les següents entitats:

